



Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 19. rujna 2022.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2022/0277(COD)

12413/22
ADD 4

AUDIO 86
CODEC 1314
DIGIT 166
MI 668
DISINFO 72
FREMP 183
COMPET 712
EDPS 1
DATAPROTECT 256
JAI 1194
SERVICES 18
POLGEN 121

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	16. rujna 2022.
Za:	Glavno tajništvo Vijeća
Br. dok. Kom.:	SWD(2022) 287 final
Predmet:	RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA priložen dokumentu Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu (Europski akt o slobodi medija)

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2022) 287 final.

Priloženo: SWD(2022) 287 final



Bruxelles, 16.9.2022.
SWD(2022) 287 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE
SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA

priložen dokumentu

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća
o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu (Europski akt
o slobodi medija)

{COM(2022) 457 final} - {SEC(2022) 322 final} - {SWD(2022) 286 final}

SAŽETAK

Procjena učinka Europskog akta o slobodi medija

A. Potreba za djelovanjem

O čemu je riječ? Zašto je to problem na razini EU-a?

Budući da medijska tržišta postaju sve više digitalna i po svojoj prirodi prekogranična, nekoliko problema ometa pravilno funkcioniranje unutarnjeg medijskog tržišta. To su:

- prepreke prekograničnim aktivnostima i ulaganjima,
- nedovoljna regulatorna suradnja i konvergencija,
- upletanje u slobodno pružanje kvalitetnih medijskih usluga te
- netransparentna i/ili nepravedna raspodjela gospodarskih izvora.

Ti problemi, iako njihova ozbiljnost u Uniji varira, medijskim akterima općenito sprečavaju iskorištavanje punog potencijala unutarnjeg tržišta, gospodarsku održivost i pravilno ispunjavanje društvene uloge koju imaju u informiranju građana i poduzeća.

Što je cilj?

Opći je cilj poboljšati funkcioniranje unutarnjeg medijskog tržišta.

Inicijativom se posebno nastoji:

- poticati prekogranične aktivnosti i ulaganja u unutarnje medijsko tržište,
- povećati regulatornu suradnju i konvergenciju na unutarnjem medijskom tržištu,
- omogućiti slobodno pružanje kvalitetnih medijskih usluga na unutarnjem tržištu te
- osigurati transparentnu i pravednu raspodjelu gospodarskih izvora na unutarnjem medijskom tržištu.

Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a (supsidijarnost)?

Inicijativom će se smanjiti opterećenje usklađivanja s različitim nacionalnim pravnim sustavima s kojim se suočavaju sudionici na tržištu kada djeluju u nekoliko država članica. Povećat će se predvidljivost i pravna sigurnost, poticati pošteno tržišno natjecanje (posebno u odnosu na globalne internetske platforme), povećati prekogranična ulaganja i poboljšati kvaliteta medijskih usluga koje se pružaju u EU-u. Intervencija samo na nacionalnoj razini ne bi bila dovoljna i ne bi ostvarila potrebno približavanje. U svakom slučaju, inicijativa neće utjecati na nacionalne identitete ni na regulatorne tradicije u području medija.

B. Rješenja

Koje su opcije za postizanje ciljeva? Postoji li najpoželjnija opcija? Ako ne, zašto?

Uz dinamičnu¹ polaznu vrijednost detaljno su ocijenjene tri opcije.

Opcija 1.: Preporuka o medijskom pluralizmu i neovisnosti kojom se države članice i, u određenim područjima, poduzeća na medijskom tržištu potiče da provedu niz mjera za jačanje medijskog pluralizma, uredničke neovisnosti te transparentnosti i pravednosti na medijskom tržištu.

Opcija 2.: Zakonodavni prijedlog kojim se utvrđuju zajednička pravila za unutarnje tržište medijskih usluga i **preporuka o neovisnosti medija** kojom se medijska poduzeća i države članice potiče na promicanje neovisnosti i transparentnosti medija.

Opcija 3.: Poboljšani zakonodavni prijedlog kojim se, uz to što sadržava sve zakonodavne elemente opcije 2., poduzeća na medijskom tržištu i regulatore dodatno obvezuje na poticanje dostupnosti kvalitetnih medijskih usluga i transparentne/pravedne raspodjele gospodarskih izvora na medijskom tržištu.

¹Polazni scenarij dinamičan je jer se njime uzimaju u obzir svi postojeći relevantni propisi EU-a (npr. Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) i relevantni propisi koji se dovršavaju (npr. Akt o digitalnim uslugama i Akt o digitalnim tržištima).

Zakonodavnim prijedlozima predvidjelo bi se osnivanje odbora sastavljenog od predstavnika relevantnih nacionalnih regulatornih tijela, kojem bi pomagalo tajništvo što bi ga osigurala Komisija, (**podopcija A**) ili neovisni ured EU-a (**podopcija B**).

Kao najpoželjnija opcija za donošenje na političkoj razini preporučuje se **opcija 2. podopcija A**.

Koja su stajališta različitih dionika? Tko podržava koju opciju?

Opciju umjerene zakonodavne intervencije, za razliku od nedjelovanja ili detaljne normizacije, podržava javnost i većina drugih dionika, uključujući zajednicu za slobodu medija, organizacije potrošača, nacionalna regulatorna tijela za medije, Europsku skupinu regulatora za audiovizualne medijske usluge, javne i privatne radiotelevizijske kuće, distributere sadržaja, internetske posrednike te sudionike u oglašivačkom ekosustavu. Preporuku preferiraju samo izdavači, iako i oni podupiru mjere koje se odnose na mjerenje publike, državno oglašavanje i zaštitu novinarskih izvora. Kad je riječ o upravljanju, najviše se podupire nadzorna struktura utemeljena na Europskoj skupini regulatora za audiovizualne medijske usluge. Regulatori i zajednica za slobodu medija posebno podržavaju jačanje Europske skupine regulatora za audiovizualne medijske usluge, a poduzeća i poslovna udruženja radije bi je zadržala u sadašnjem obliku.

C. Učinci najpoželjnije opcije

Koje su prednosti najpoželjnije opcije (ako postoji, inače prednosti glavnih opcija)?

Bolje funkcioniranje unutarnjeg medijskog tržišta dovest će do većih ulaganja, rasta i snažnijeg tržišnog natjecanja te će se tako poboljšati održivost medijskih poduzeća i potrošačima omogućiti pristup raznovrsnijem kvalitetnom medijskom sadržaju. Procjenjuje se da bi godišnja neto gospodarska korist, u smislu povećanih prihoda medijskih poduzeća, iznosila 2,9 milijardi EUR. Očekivane društvene koristi uključuju povećanje odgovornosti i povjerenja u medije te poboljšanje slobode i pluralizma medija, čime se jačaju vladavina prava i demokratski standardi.

Koji su troškovi najpoželjnije opcije (ako postoji, inače troškovi glavnih opcija)?

Najpoželjnija opcija neće uključivati troškove za građane, već samo zanemarive troškove prilagodbe za poduzeća, tj. ukupne jednokratne troškove za sva poduzeća od 9,4 do 14 milijuna EUR i periodične godišnje troškove od 5,6 do 14,5 milijuna EUR, koji će se integrirati u redovne troškove poslovanja. Godišnji troškovi za javna tijela iznositi će 6,1 milijun EUR. To će za EU biti oko 2 do 2,3 milijuna EUR godišnjih troškova: 8–10 radnih mjesta u ekvivalentu punog radnog vremena i oko 1 milijun EUR² za operativni proračun za rješenje upravljanja navedeno u podopciji A.

Koji su učinci na MSP-ove i konkurentnost?

Očekuje se da će troškovi za MSP-ove biti manji, uglavnom povezani s upoznavanjem s novim mjerama. Ravnotežu troškovima pružit će povećanje koristi, za koje se očekuje da će biti znatno jer bi se najpoželjnijom opcijom omogućilo MSP-ovima da posluju, i prekogranično, u predvidljivijem i dosljednijem regulatornom okruženju. Inicijativom bi se MSP-ovikma olakšalo natjecanje s drugim sudionicima na tržištu, uključujući internetske platforme. Osim toga, transparentnijom i pravednijom raspodjelom državnog oglašavanja smanjili bi se poremećaji na tržištu u korist MSP-ova.

Hoće li to bitno utjecati na državne proračune i uprave?

Nacionalna tijela snositi će periodične administrativne troškove i troškove provedbe, ali će i uštedjeti. Nacionalna regulatorna tijela za medije mogla bi očekivati uštedu do 20 % svojih trenutanih godišnjih rashoda povezanih s koordinacijom u Europskoj skupini regulatora za audiovizualne medijske usluge. Očekuje se da će najpoželjnija opcija povećati kvalitetu suradnje među regulatornim tijelima za medije i pomoći im u rješavanju prekograničnih izazova. Osim toga, mjerama koje se odnose na državno oglašavanje i zaštitu neovisnosti javnih medija povećat

² Zakonodavni financijski izvještaj uključuje detaljne podatke o troškovima za EU.

<p>će se transparentnost i djelotvornost korištenja državnih sredstava.</p>
<p>Hoće li biti drugih bitnih učinaka?</p>
<p>Pružanjem sve veće količine kvalitetnog medijskog sadržaja, većom transparentnošću tržišta i sigurnijim informacijskim prostorom osnažit će se i zaštititi potrošači te poboljšati uvjeti za ostvarivanje slobode izražavanja i informiranja. Uz to, javnost i poduzeća imat će bolji pristup kvalitetnim medijskim uslugama, čime će se ojačati cjelovitost jedinstvenog tržišta.</p>
<p>Proporcionalnost?</p>
<p>Mjere predviđene najpoželjnijom opcijom koncentrirane su i obuhvaćaju samo ono što je potrebno za postizanje ciljeva inicijative. Konkretno, najpoželjnijom opcijom predviđaju se samo uravnotežene mjere za usklađivanje koje su potrebne za pravilno funkcioniranje unutarnjeg medijskog tržišta, zajedno s okvirom za suradnju nacionalnih regulatornih tijela za medije u odboru EU-a. Prijedlog vodi računa o opterećenju različitih aktera, nove se obveze ograničavaju samo na one ključne, a izravni troškovi usklađivanja i provedbe prilagođeni su ciljevima inicijative.</p>
<p>D. Daljnje mjere</p>
<p>Kad će se politika preispitati?</p>
<p>Nakon donošenja zakonodavnog instrumenta države članice imat će, ovisno o relevantnim odredbama, tri do šest mjeseci da prilagode svoje nacionalne okvire. Prva evaluacija provest će se četiri godine nakon što nova pravila stupe na snagu, a naknadne evaluacije provodit će se svake četiri godine. U okviru zakonodavnog instrumenta uvest će se neovisni mehanizam za praćenje rizika za unutarnje tržište medijskih usluga. Za preporuku će se predvidjeti i posebni sustav praćenja. Konkretno, države članice Komisiji će dostaviti sve relevantne informacije o provedenim mjerama i akcijama koje se odnose na transparentnost vlasništva nad medijima. Ostala područja koja preporuka obuhvaća pratit će se u okviru mehanizma uvedenog zakonodavnim instrumentom.</p>